

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: Občanský a společenskovědní základ

Vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ je realizován v povinném předmětu Základy společenských věd a ve volitelných předmětech ve 3. a 4. ročníku.

Jednoletý volitelný předmět pro 4. ročník (všechna zaměření)

Předmět: Základy společenských věd – systematický přehled

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd – systematický přehled vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a jsou v něm realizovány i tematické celky průřezového tématu Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Finanční gramotnost.

Seminář vede k procvičování a prohlubování vědomostí, dovedností a postojů ze společenských věd. V rámci vyučovacího předmětu je žákům naznačena provázanost jednotlivých oborů. Důležitým prvkem je vytváření vlastních postojů ke světu a současným společenským tématům. Výuka vede rovněž k tvůrčímu a samostatnému myšlení. Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je naučit žáky myslet v souvislostech a umožnit jim získat vlastní vědomý postoj ke světu a současné společnosti.

Časové a organizační vymezení

Předmět Základy společenských věd – systematický přehled je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve všech třech zaměřeních do čtvrtého ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie rozvíjejí následující kompetence

Kompetence k učení:

- učitel vede žáka tak, aby si sám plánoval a organizoval učení a pracovní činnost s ním spojenou a refletoval procesy učení a myšlení
- aby využíval různé strategie učení, zpracovával poznatky a informace a kriticky je hodnotil

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáka tak, aby rozpoznával problémy v jednotlivých oblastech předmětu ZSV, vytvářel hypotézy k jejich řešení, zvažoval různé postupy a uplatňoval vhodné metody při jejich řešení
- učitel podněcuje žáka, aby kriticky interpretoval získané poznatky, ověřoval je a nacházel pro svá tvrzení argumenty
- aby logicky správně a korektně formuloval a obhajoval své závěry

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáka k osvojení příslušných prostředků komunikace
- učitel vede žáka k užívání odborného jazyka a symbolických a grafických vyjádření informací
- učitel vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování, přiměřenému danému kontextu, k prezentaci sebe a vlastní práce před publikem
- dále ho vede k porozumění sdělením různého typu, k jejich správné interpretaci a k orientaci v komplikovanějších komunikačních situacích

Kompetence sociální a personální:

- učitel vede žáka k sociální reflexi a sebereflexi a jednání, které je adekvátní danému sociálnímu kontextu

- k tomu, aby se naučil řešit problémy v součinnosti s druhými a byl schopen spolupráce při dosahování společných cílů
- k respektu ke kulturním a sociálním odlišnostem
- k porozumění sociálním a mediálním tlakům a k dovednosti jim odolávat

Kompetence občanské:

- učitel žáka orientuje se v různorodosti sociálních zájmů a kultivuje jeho schopnost na základě tohoto poznání uvážlivě jednat
- učitel podněcuje žáka ke sledování veřejného života a k zaujetí informovaných stanovisek
- učí ho uvažovat v globálních souvislostech a s ohledem na požadavky trvale udržitelného rozvoje
- vede ho tak, aby byl ve svých postojích a konání veden základními hodnotami demokracie, respektu k druhým, tolerance, byl si vědom svých práv i povinností a hájil principy právního státu
- učitel vede žáka k poznávání kulturních a duchovních hodnot a jejich ochraně

Kompetence k podnikavosti:

- učitel vede žáka tak, aby se zodpovědně a s ohledem na své potřeby a předpoklady rozhodoval o svém vzdělávání a profesní orientaci
- aby získával a vyhodnocoval informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- aby se orientoval v pracovněprávní problematice
- aby rozuměl základním principům fungování tržního systému a globalizované ekonomiky
- aby si byl vědom důležitých faktorů a rizik působících při realizaci podnikatelských záměrů

Předmět: Základy společenských věd – systematický přehled
--

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
Žák <ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v základních pojmech, metodologických postupech, klíčových směrech a problémových okruzích daných společenskovědních oborů 	PSYCHOLOGIE POLITOLOGIE SOCIOLOGIE EKONOMIE PRÁVO FILOZOFIE	<ul style="list-style-type: none"> • psychologie osobnosti, obecná psychologie, jednotlivé směry • základní pojmy politologie, ideologické koncepce, stát a jeho fungování, EU • člověk jako sociální bytost, jednotlivé sociologické koncepce • tržní systém a jeho komponenty • systém práva, ústava • přehled základních ontologických a gnoseologických problémů, etika, klíčové osobnosti evropského myšlení 	<i>Osobnostní výchova</i> <i>Multikulturní výchova</i> <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>